

Захист України

Домедична допомога

Тема № 3.5. Домедична допомога в умовах бойових дій (тактична медицина).

Вчитель: Клапощук Микола Миколайович

- 1. Зупинка кровотеч, що загрожують життю.**
- 2. Принцип тампонування ран.**
- 3. Використання рекомендованих гемостатичних засобів.**
- 4. Використання компресійної пов'язки.**
- 5. Прямий тиск на рану.**

**Крім накладання турнікета,
широко застосовуються інші методи:**

Прямий тиск на рану;

Тампонування;

Використання компресійної пов'язки.

Якщо передбачається, що тривалість евакуації пораненого бійця із **зони тактичних умов** буде перевищувати 2 години, тоді турнікет треба замінити тампонуванням рани в поєднанні з прямим тиском на рану або накладанням компресійної пов'язки.

Запам'ятайте, що, незважаючи на цей термін (2 години), турнікет не знімають у разі відриву (ампутації) кінцівки та у випадку масивної (критичної) кровотечі, коли стан пораненого тяжкий: він непритомний, блідий і має частий пульс.

Важливо знати, що при тривалій евакуації пораненого бійця (більше 2 годин) турнікет повністю не знімають, а дуже повільно послабляють поворотом стрижня на 90° , а через одну хвилину ще раз на 90° .

Якщо під час транспортування пораненого кровотеча відновлюється, турнікет затягують повторно.

Прямий тиск на рану,
тампонування рани, у тому
числі кровоспинними бинтами
в поєднанні з накладанням
компресійної пов'язки, є
основним методом зупинки
масивної зовнішньої кровотечі
на шиї, підпахових і
пахвинних ділянках.

Для зупинки кровотечі застосовують прямий тиск на рану пере-в'язувальним матеріалом (марлевими серветками або бинтом), який є в аптечці медичній загальновійськовій індивідуальній (АМЗІ).

Якщо внаслідок прямого тиску на рану кровотеча зупинилася або незначна, накладіть компресійну пов'язку.

Для проведення прямого тиску на рану шиї після накладання чистої серветки її притискають однією рукою.

Надалі можна здійснювати тиск на рану, наклавши компресійну пов'язку через підпахову ділянку з використанням ізраїльського бандажа (перев'язувального пакета-бандажа українського виробництва).

Тампонування рани

За наявності перев'язувальних кровоспинних стерильних засобів або стерильного/чистого перев'язувального матеріалу (бинт, марля тощо), послідовність дій наступна:

– Перевірити, чи постраждалий притомний, поставити запитання, що потребує відповіді.

Якщо постраждалий не реагує, то дійте за алгоритмом **MARCH** для визначення зупинки кровообігу та одночасно продовжуйте зупинку кровотечі;

Якщо постраждалий реагує на подразники, продовжуйте лише заходи для зупинки кровотечі;

– Здійсніть тампонування (щільне заповнення) рани стерильним кровоспинним бинтом (бойовою марлею).

– Не забудьте обгорнути пораненого термоковдрою зниження температури тіла під час крововтрати сприяє розвитку шоку, який загрожує життю людини.

Під час тампонування рани потрібно дотримувати таких правил:

- ❖ **уважно огляньте рану і виявіть місце кровотечі;**
- ❖ **своєю правою рукою притисніть судину в цьому місці до кістки в глибині рани, щоб зменшити кровотечу; якщо кровотеча з пахвинної ділянки, притисніть стегнову артерію на відстані (це можна зробити, притискаючи судинний пучок вище поранення власним коліном, і одночасно підготуйте кровоспинний або стерильний бинт до використання;**
- ❖ **візьміть у ліву руку кілька петель бинта і підведіть його під пальці правої руки, якою продовжуйте тиск на судину з використанням підведених петель;**

Під час тампонування рани потрібно дотримувати таких правил:

- ❖ **повторіть цей прийом до заповнення рани, не послаблюючи тиску правою рукою;**
- ❖ **після закінчення тампонування (повного заповнення) рани здійсніть прямий тиск на рану двома руками протягом щонайменше десяти хвилин, використовуючи звичайний бинт, і протягом трьох хвилин – кровоспинний;**
- ❖ **після виконання маніпуляції обережно послабте тиск і огляньте рану; якщо промокання бинта кров'ю не збільшується і кровотеча зупинилася, накладіть поверх рани компресійну пов'язку.**

– Не забудьте обгорнути пораненого термоковдрою.

Алгоритм зупинки вузлових кровотеч:

Прямий тиск на рану
(в пахвинній ділянці – тиск коліном вище від рани)

Тампонування рани

Компресійна пов'язка

Компресійна пов'язка створює додатковий тиск на кровоносні судини в рані й завдяки цьому зупиняє кровотечу.

Для її накладання використовують бинт, бажано еластичний, а також такі спеціальні перев'язувальні засоби, як індивідуальний перев'язувальний пакет та ізраїльський бандаж (перев'язувальний пакет, бандаж українського виробництва).

Послідовність накладання компресійної пов'язки

- 1. Накладіть на рану стерильну або чисту марлеву серветку.**
- 2. Поверх серветки (над всією раною) накладіть валик з бинта чи вати або іншу річ, наприклад мобільний телефон тощо, за допомогою якого буде створюватися необхідний тиск.**
- 3. Валик або мобільний телефон притисніть до рани турами бинтової пов'язки, спостерігаючи зупинку кровотечі. Щоб створити потрібний тиск для зупинки кровотечі, використовуйте перев'язувальний пакет (бандаж).**
- 4. До рани можна прикласти міхур з льодом.**

Зупинку масивної кровотечі мають здійснювати шляхом прямого тиску на рану, накладанням компресійної пов'язки, тампонуванням рани, у тому числі стерильними перев'язувальними та кровоспинними засобами. Нерідко доводиться використовувати комбінацію цих способів. Якщо ці методи не зупиняють кровотечу, накладають турнікет (джгут).